

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

31 mei 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, MEDIA EN SPORT

Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over een vergoeding van de kabelmaatschappijen aan nieuwe televisieomroepen
Met redenen omklede motie

Commissie voor Cultuur, Media en Sport

Donderdag 31 mei 2001

VOORZITTER : De heer Jos Stassen

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.09 uur.*

Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over een vergoeding van de kabelmaatschappijen aan nieuwe televisieomroepen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Decaluwe tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over een vergoeding van de kabelmaatschappijen aan nieuwe televisieomroepen.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit is niet de eerste keer dat ik interpelleer over de problematiek van de kabelmaatschappijen. De voorbije jaren zijn er steeds meer must-carryzenders bijgekomen. Het huidige basispakket van de kabelmaatschappijen bevat 28 à 30 omroepen. Toch al zo'n 13 daarvan hebben het must-carrystatuut gekregen.

Ondertussen heeft de Europese Commissie een met redenen omkleed advies bekendgemaakt betreffende deze aangelegenheid. Mijnheer de minister, u hebt al meermaals verwezen naar dit advies, en onder meer in uw beleidsbrief gezegd dat er in overleg met de Europese Commissie naar een oplossing voor dit probleem wordt gezocht.

De reden van deze interpellatie is dat er zeer grote verschillen bestaan tussen de omroepen inzake de vergoedingen die ze betalen aan de kabelmaatschappijen. Vitaya betaalde het eerste jaar 1,5 frank per kabelabonnee, het tweede jaar 3 frank en het derde jaar 5 frank. Event TV betaalt 20 frank per abonnee. TMF betaalde eerst 5 frank per abonnee, daarna 6 en vervolgens 7 frank. Kanaal Z be-

taalt 5 frank per abonnee. Men kan een hele reeks voorbeelden opnoemen van must- en may-carryzenders die een vergoeding betalen.

Aan de andere kant krijgen de VRT en VTM geld van de kabelmaatschappijen. De VRT krijgt 7 frank per abonnee. Ik weet niet wat er is geworden van het voorstel van de VRT om die vergoeding op te trekken tot 70 frank. VTM zou 60 frank per abonnee krijgen. Wat de regionale omroepen betreft, verwijs ik naar de studie van Podium Perception waarin wordt voorgesteld hen op de een of andere manier een vergoeding te geven. Het spreekt voor zich dat de regionale omroepen graag naar de voorbeelden van de VRT en VTM verwijzen als het over dit onderwerp gaat. In Wallonië betalen de kabelmaatschappijen 150 frank per abonnee aan de regionale omroepen. 75 frank wordt gestort in een speciaal fonds van de Franse Gemeenschap voor de promotie van de audiovisuele sector, en 75 frank wordt ter beschikking gesteld van de regionale omroepen. De studie van Podium Perception wijst in die richting.

Er is dus duidelijk sprake van discriminatie van de regionale omroepen, die al jaren tevergeefs een vergoeding vragen van de kabelmaatschappijen.

Ik weet dat de Vlaamse bevoegdheden beperkt zijn. Volgens de mediawetgeving, meer bepaald artikel 112 paragraaf 3, kan het Vlaams Commissariaat voor de Media zowel financiële, organisatorische als technische voorwaarden stellen voor het gebruik van een net. Kan hierin geen middel worden gevonden om voor meer uniformiteit te zorgen? Verder merk ik op dat als de vergoeding aan de VRT wordt opgetrokken van 7 naar 70 frank, de kabelmaatschappijen verlieslatend dreigen te worden. Ik heb hier overigens al eerder op gewezen en dit aangetoond aan de hand van reële voorbeelden.

Decaluwe

Mijnheer de minister, wat kan de Vlaamse overheid doen om meer uniformiteit tot stand te brengen in de vergoedingen aan de kabelmaatschappijen, teneinde de diversiteit van de omroepen te waarborgen en discriminaties tussen omroepen met eenzelfde statuut te voorkomen? Zoals u zelf opmerkte, kan men sommige omroepen in het begin een must-carrystatuut geven om ze als een soort kasplantje de kans te geven uit te groeien tot een levensvatbare zender. Vanzelfsprekend moet daarover ook op Europees vlak worden onderhandeld. De grote verschillen inzake vergoedingen kunnen zeer zwaar doorwegen op de exploitatie van televisie-omroepen.

Over welke middelen beschikt u om de kabelmaatschappijen te verplichten een kleine vergoeding te betalen aan de regionale zenders? Moet er niet worden overlegd met de kabelmaatschappijen en Sabam om duidelijke afspraken vast te leggen, zodat er geen discriminaties ontstaan?

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal beginnen met het technische deel van mijn antwoord. Dat is altijd het gemakkelijkste.

Mijnheer Decaluwe, u verwijst naar artikel 112 paragraaf 3 van de decreten over de radio en televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995. U stelt dat uit deze tekst zou blijken dat het Vlaams Commissariaat voor de Media zowel financiële, technische als organisatorische voorwaarden kan stellen voor het gebruik van het net. Dat is fout.

In werkelijkheid geeft artikel 112 paragraaf 3 aan het VCM de mogelijkheid om aan de kabelmaatschappijen de verplichting op te leggen omroepprogramma's van door haar erkende particuliere televisieomroepen die van belang zijn, door te geven of de voorwaarden te bepalen waaronder die omroepprogramma's worden doorgegeven. Het VCM zal in zijn beslissing rekening houden met de financiële, technische en organisatorische voorwaarden voor het gebruik van het net. Zo staat het in het artikel.

Op 12 maart hebben we zeer uitgebreid van gedachten gewisseld over deze en aanverwante onderwerpen. Ik heb toen gewezen op sommige evoluties in het medialandschap. De demo die we gisteren hebben gezien bij de VRT maakt voldoende

duidelijk dat er grote veranderingen aankomen voor het transport van omroepsignalen. Deze signalen zullen op de meest uiteenlopende manieren kunnen worden doorgegeven. Het wordt afwachten wie met welke partners in zee gaat. Naast de satelliet en de kabel komen er digitale zenders aan. Binnen twee jaar zullen de transmissiemogelijkheden voor omroepsignalen fundamenteel wijzigen.

Wat de huidige toestand betreft, merk ik op dat de kabelverdeling in Vlaanderen zeer versnipperd is. Talloze kabelmaatschappijen hebben elk afzonderlijk onderhandeld met de omroepen. Later hebben ze zich verenigd in twee belangrijke beroepsgroepen, maar niettemin worden de omroepen zeer uiteenlopend behandeld door de kabelmaatschappijen als het gaat om de auteursrechtenvergoeding en de 'carriage fee'. Zoals u weet, kwamen deze regelingen tot stand na onderhandelingen tussen de kabelmaatschappijen en de omroepen. Ze zijn gebaseerd op de wet betreffende het auteursrecht en de naburige rechten van 30 juni 1994. Deze wet schrijft voor dat de kabelmaatschappijen over de schriftelijke toestemming van de omroeporganisaties moeten beschikken alvorens over te gaan tot doorgifte van één of meerdere van haar programma's.

In sommige gevallen is de kabelmaatschappij de vragende partij om een signaal te mogen doorgeven. VTM is daarvan het beste voorbeeld. De komst van VTM heeft ertoe geleid dat heel wat gezinnen in niet-bekabelde woningen spontaan een kabelaansluiting hebben aangevraagd. VTM is immers een exclusieve kabelzender, in tegenstelling tot de VRT, waarvan de signalen ook op een andere manier kunnen worden opgevangen. Tussen de twee partijen, de kabelmaatschappijen en de omroepen, bestaat dus een spel van vraag en aanbod – denk maar aan de komst van commerciële omroepen zoals Event TV en Vitaya.

De Vlaamse overheid heeft in het verleden een nogal passieve rol gespeeld in dit debat en heeft bijgevolg weinig regulerend opgetreden. Ik heb al meerdere malen aangekondigd dat we proberen om in gesprekken met de Europese Commissie duidelijkheid te krijgen over het verschil tussen must-carry en may-carry. Zolang de digitale conversietechnieken niet zijn veralgemeend, dreigt een enorm probleem te ontstaan als de inflatie van de komst van nieuwe, Vlaamse omroepen zich blijft doorzetten. Een debat en samenspraak zijn echt nodig.

Ik ben bereid om samen met de federale collega's te onderzoeken of we duidelijke en transparante

Van Mechelen

spelregels kunnen opstellen voor de kabelmaatschappijen, de omroepen en de houders van auteurs- en andere rechten. Het verdient aanbeveling om in het geval van een carriage fee over een transparant model te beschikken dat rechtvaardigheid in het vaandel voert.

U kent mijn houding in verband met uw tweede vraag reeds. Uit de Podiumstudie bleek onder meer dat een gigantisch probleem kan worden opgelost als de kabelmaatschappijen een vergoeding betalen om het omroepsignaal van de regionale omroepen door te geven. De regionale televisie is met veel schroom van start gegaan en was toentertijd blij met de bescherming van het must-carrystatuut. Ondertussen kennen de regionale omroepen een groot succes. Ze staan op de derde plaats in de hitparade van de meest bekeken stations. Het zou logisch zijn om dit punt op te nemen in het debat over de kabelmaatschappijen en het betalen van auteursrechten.

Ongeveer drie weken geleden heb ik hierover reeds een eerste gesprek gevoerd met de heer Blomme van Telenet. Ik heb hem gevraagd eens na te denken over dit punt en om het tijdens een rondetafelconferentie te bespreken. Zelfs de Vlaamse Mediaraad is het nooit eens geraakt over wie wat moet betalen. Ongetwijfeld kent u de reden waarom deze belangrijke adviesraad in deze aangelegenheid geen elegante landing heeft gemaakt.

U kent de jongste evoluties inzake de VRT. De besprekingen werden lange tijd aangehouden. Voor het afsluiten van de Callahan-Telenet-deal heeft de gedelegeerd bestuurder me ervan op de hoogte gebracht dat hij officieel een vordering heeft ingesteld tegenover de verschillende kabelmaatschappijen. We wachten af hoe de claim zal worden behandeld. Als de puur juridische weg zal worden gevolgd, zijn we ongetwijfeld voor jaren vertrokken. Ik heb met de heer Blomme van Telenet afgesproken dat we tijdens het reces een werkbezoek met vergadering zullen brengen aan Telenet om na te gaan hoe de zaken ervoor staan. De Callahan-deal is gekoppeld aan een aantal juridische verwickelingen, en die zijn nog steeds niet afgerond. Ik neem aan dat de gemeenten reeds ver zijn gevorderd in het bepalen van hun standpunt en dat het probleem binnenkort kan worden opgelost.

Op het terrein is sprake van een aantal moeilijkheden. Van zodra de fusie van de kabelmaatschappijen onder de paraplu van Callahan en Telenet een feit is, zullen we een belangrijke gesprekspartner

detecteren. Ongetwijfeld zal ook voor Interregie een belangrijke rol zijn weggelegd. Op dat ogenblik wil ik graag een debat houden over de ontwikkeling van een transparant model voor de carriage fee. Als we dit debat kunnen laten samenvallen met het antwoord aan de Europese Commissie, met de nodige decreetswijziging en met een studie die ik wil laten maken over de problematiek van de auteursrechten, de kabelmaatschappijen en de omroepen, dan zal een mooi dossier ontstaan en zullen we stilaan uit de problemen geraken.

Mijnheer de voorzitter, ik stel opnieuw voor om tijdens het najaar in deze commissie van gedachten te wisselen over de richting die de omroepen en de telecommunicatie moeten uitgaan. Uiteindelijk ontstaat tussen beide een flinterdunne grens. Via de WAP-technologie kunnen berichten immers onmiddellijk naar een GSM worden gestuurd. Valt deze technologie onder omroepen of onder telecommunicatie? We hebben gisteren een demonstratie van nieuwe ontwikkelingen gekregen. Via de UMTS-technologie zal ontvangst op allerlei toestellen binnenkort mogelijk worden.

Ik ben ervan op de hoogte dat het Vlaams Parlement over een dienst beschikt die zich met dergelijke zaken bezighoudt. Het is wellicht geen slecht idee om de diensten een debat te laten voorbereiden over de grens tussen telecommunicatie en omroepen. Voor het ene is de federale wetgever immers bevoegd, voor het andere de Vlaamse decreetgever. Zonder een dergelijk debat, staan ons wellicht grote problemen te wachten. De rol van Europa in deze mag trouwens niet worden vergeten.

Ik vat samen. Het debat is open. De bezorgdheid van de heer Decaluwe is terecht. Ik beschik op dit moment niet over rechtstreekse pressiemiddelen om via artikel 112 van het decreet op te treden via het VCM. We moeten Telenet de kans geven om zich te reorganiseren. Daarna zullen we het gesprek aanknopen met een duidelijke gesprekspartner en op basis van de studie over de auteursrechten.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de minister, ik ben tevreden met uw antwoord. U bent immers bereid om het debat met alle actoren aan te gaan, u stimuleert het zelfs. Europa blijft natuurlijk cruciaal. Het is belangrijk om de zenders die onder hetzelfde must-carrystatuut blijven werken, op een gelijkaardige en transparante manier te behandelen. Ze moeten natuurlijk niet uniform worden behan-

Decaluwe

deld, maar als we voortdoen zoals we bezig zijn, kunnen mededingingsproblemen ontstaan.

Het klopt dat artikel 112, paragraaf 3 niet het meest geschikte middel is, maar ik dacht dat een creatieve invulling ervan een hefboompje zou kunnen zijn om het gesprek op gang te trekken, zowel op financieel, technisch als organisatorisch vlak.

Ik kijk uit naar het debat in het najaar over de problemen inzake omroep, telecommunicatie, must-carry en may-carry in Europees perspectief.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Decaluwe werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen om-

klede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.28 uur.*
